

1 HISTORIE OBLASTI V SOUVISLOSTECH

? Dopln

První písemná zmínka pochází z roku 1239 (MCCXXXIX). V této době v Čechách panuje Václav I. a užívá královský titul na základě listiny Zlatá bula sicilská, kterou získal jeho otec Přemysl Otakar I. roku 1212 (MCCXII). V roce 1263 (MCCLXIII), za vlády Přemysla Otakara II., který padl v bitvě na Moravském poli v roce 1278, bylo Spálené Poříčí prodané klášteru v Kladrubech. V době vlády Vladislava Jagellonského, který dosáhl Kutnohorského míru (náboženského smíru), konkrétně v roce 1514 (MDXIV), získalo městečko právo týdenního trhu. V roce 1620 (MDCXX), kdy vládl Fridrich Falcký, známý jako zimní král, v rámci třicetileté války císařští vojáci pod vedením generála Karla Buquoye po pětidenním pobytu při svém odchodu městečko podpálili. Poté se vžil název Spálené Poříčí.

? Které další kláštery se nacházejí v západních Čechách? Vyjmenuj alespoň tři.

Teplá, Plasy, Chotěšov

? Která další práva mohlo středověké město získat? Vyjmenuj alespoň tři. mílové, hrdelní, várečné

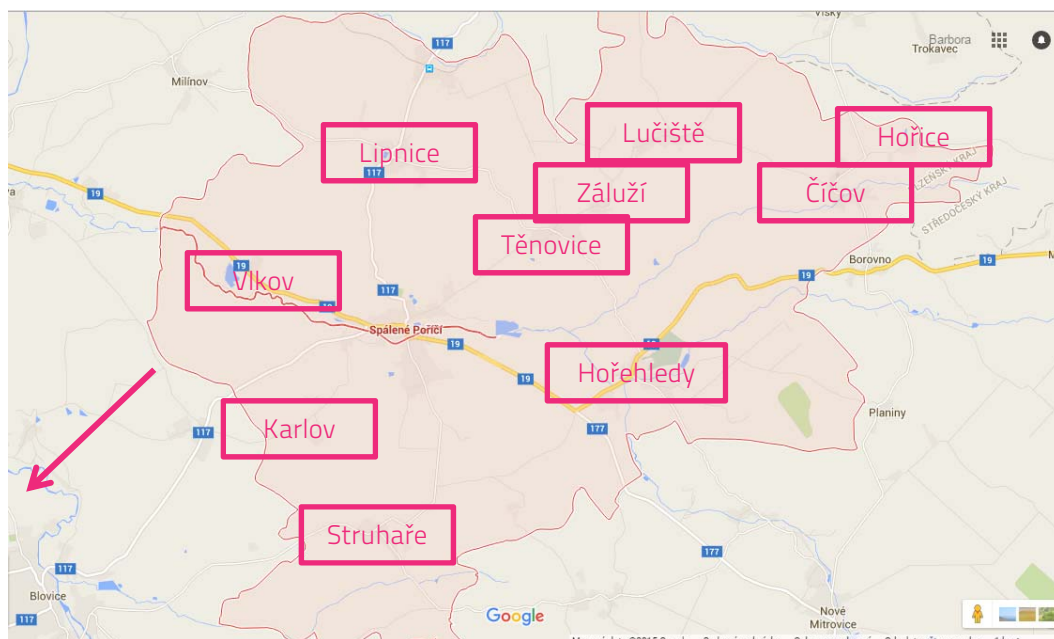
? Kterého dalšího velitele císařských vojsk z období tohoto válečného konfliktu znáš?

Albrecht z Valdštejna

2 MAPA

? Spálené Poříčí najdeme asi 6 km severovýchodně od Blovice. Zakresli do mapy šipku od Spáleného Poříčí směrem, kterým bychom našli Blovice, kdyby mapa zahrnovala i toto území.

? Pod správním územím Spáleného poříčí patří vesnice Čičov, Hořehledy, Hořice, Karlov, Lipnice, Lučiště, Struhaře, Těnovice, Vlkov a Záluží. Zakresli tyto vesnice do mapy.

3

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

„Narodil jsem se ve Spáleném Poříčí. Vystudoval jsem bohosloví a v roce 1939 jsem byl vysvěcen na kněze. Své povolání jsem nemohl vždy vykonávat. Nejprve jsem byl devět let vězněn a poté jsem měl zákaz. Během této doby jsem pracoval manuálně v plzeňském pivovaru. Po roce 1968 jsem se mohl ke svému povolání vrátit jako duchovní správce v domově pro seniory v Újezdci u Klatov. Později jsem se přestěhoval do Sušice, kde jsem působil jako lidový léčitel.“

? Přečti si krátký text a urči o kom je.

1) Jiří Kajer

2) Jindřich Šimon Baar

3) František Ferda

? Jakým způsobem si Spálené Poříčí tuto významnou osobnost připomíná?

Na budově děkanství čp. 139 ve Spáleném Poříčí byla roku 2000 odhalena jeho pamětní deska

? Který pro Českou republiku významný muž pracoval v pivovaru, když během komunistického režimu nemohl vykonávat své povolání? **Václav Havel**

4

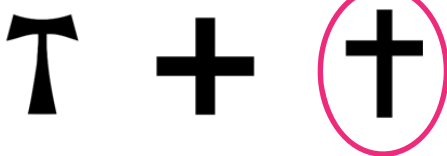
KOSTEL SV. MIKULÁŠE

Farní kostel ve Spáleném Poříčí má půdorys latinského kříže. K trojboce uzavřenému kněžišti je připojena stejně široká obdélná **lod'** (1) se dvěma čtvercovými **kaplemi** (2) po stranách. V průčelí je **věž** (3) čtvercového půdorysu, která je zastřešena jehlancem.

? Kostel pochází zřejmě ze 14. století. Ve kterém slohu byl původně vystavěn? **v gotickém**

? Současná podoba kostela pochází z roku 1882. Napiš tento letopočet římskými číslicemi. Urči, o které století se jedná.
MDCCCLXXXII, 19. století

? Vyber, jak vypadá půdorys latinského kříže.

? V textu jsou tučně vyznačené některé části kostela. Zakroužkuj je na fotografii.

5

ŽIDOVSKÉ ZÁSTAVBY A ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

? Jak se nazývá část města, kde žili židé? **ghetto**

? Rozlušti, které budovy například se v židovské zástavbě nacházely.

▪ L Š O K A

škola

▪ G A N Y S A G O synagoga

▪ L Z Ě N Á

lázně

▪ O T S N E H I C hostinec

? Na židovském hřbitově je dochováno asi 250 náhrobků. Ve kterém jazyce jsou nápisy na náhrobcích nejčastěji? **v hebrejštině**

6 SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO, SV. ANTONÍNA PADUÁNSKÉHO A PANNY MARIE SVATOHORSKÉ

? U kostela sv. Mikuláše najdeme tři barokní sochy. Vyznač na časové ose, kdy mohly vzniknout.

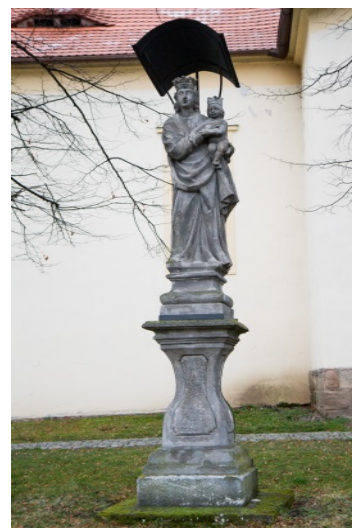
? Jedná se o sochy sv. Jana Nepomuckého, Panny Marie Svatohorské a sv. Antonína Paduánského. Přiřaď k jednotlivým fotografiím název sochy, která se na nich nachází.

sv. Antonín Paduánský

sv. Jan Nepomucký

Panna Marie Svatohorská

7 ZÁMEK (Č. P. 1)

? Zámek byl vybudován jako renesanční novostavba. Vyznač na časové ose, kdy mohl být vybudován.

? Který typický prvek renesanční architektury můžeme na zámku vidět? Popiš/vyznač, kde konkrétně.

sgrafitové psaníčko, používané k výzdobě fasád, zámek je jím taktéž zdobený

? Které další prvky renesance jsou patrné?

souměrnost, jednoduchost, pravidelnost proporcí

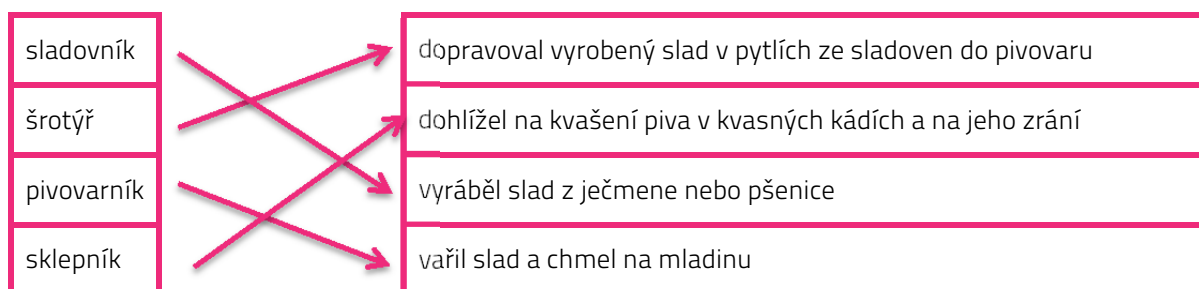
? Vstupní věž byla vybudována jako poslední, je vystavěna v jiném než renesančním slohu. Urči dle fotografie, ve kterém.

v novogotickém slohu

8 PANSKÝ PIVOVAR (Č. P. 2)

- ? Budova panského pivovaru byla vybudována v tzv. císařském slohu. O který sloh se jedná? **empír**
- ? Za vlády kterého císaře se tento sloh rozšířil? **Napoleon Bonaparte**
- ? Na výrobu piva dohlíželo několik řemeslníků. Kdo dohlížel na co? Pospojuj pojmy s jejich významem.

9 MĚSTSKÉ DOMY

Dům č. p. 138 byl původně postaven s roubeným průčelím (přední strana budovy). Dům byl upraven v době první republiky. Před roubené průčelí bylo tehdy představeno nové průčelí z cihel.

- ? Dokresli do fotografie, jak asi vypadalo původní průčelí tohoto domu.
- ? Urči rozmezí let, kdy mohlo dojít k přestavbě domu. **1918–1938**

Dům č. p. 61 je bývalý židovský kupecký dům. Jeho fasáda byla počátkem 20. století doplněna secesními motivy. V patře je černá kuchyně se dvěma ohništi pro oddělenou přípravu masných a mléčných pokrmů.

- ? Ve které části města se tento dům nacházel? **v ghettu**
- ? Jaké motivy zdobení si představíme pod označením secesní motivy?
ornamenty vycházející z přírodních tvarů (listy, květy, lidské a zvířecí tělo) nebo jimi tvořené
- ? Vysvětli, co to je černá kuchyně.

Prostor v domě, převážně v zadní či boční části síně, s otevřeným komínem trychtýřovitého tvaru o větším průměru, pod nímž bylo otevřené ohniště, v pozdějších dobách pak různá topná zařízení, jako např. sporák či pec.

? Vyhledej na internetu / v encyklopedii, proč v tomto domě byla dvě ohniště.

Kašrut (košer) je soubor stravovacích zvyků v judaismu. Jedná se o celou sestavu pravidel pro rituální čistotu jídla židovské kuchyně. Název kašrut znamená vhodný, přeneseně pak rituálně čistý. Jednou z hlavních charakteristik kašrutu a celé židovské kultury je zákaz mísení masitých a mléčných potravin. Zákaz je vyvozován z nařízení Tóry „Nebudeš vařit mládě (kůzle) v mléce jeho matky“ (Ex 23, 19; 34, 26; Dt 14, 21). Celkem trojí opakování zákazu vyložili rabíni tak, že je zakázáno tepelně upravovat maso košer dobytka společně s mlékem, výsledný produkt konzumovat a je zakázáno z něj mít jakýkoli prospěch (není možné pokrm prodat nežidovi).

10 DĚKANSTVÍ (Č. P. 139)

? Urči dle fotografie, ve kterém slohu je budova postavena.

barokním

? Vyjmenuj a na fotografii vyznač prvky tohoto slohu.

mansardová střecha, barokní okna, členěná fasáda

? Sídlem čeho je děkanství?

- děkanátu, v jehož čele je děkan, tedy akademický funkcionář, který jedná a rozhoduje o věcech fakulty
- děkana, který má za úkol dohlížet nad deseti mnichy, které vyučuje
- děkanátu, v jehož čele je děkan, který je na území svého děkanátu pomocníkem biskupa v řízení diecéze; děkanát se skládá z několika farností

